

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYESÜLET HIVATALOS LAPJA

Felelős szerkesztő: TÖRÖK BALINT az EME tb. alelnök—főtitkára.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: CLUJ. Str. Regală Nr. 16. Telefon 21-58. sz.	Szerkesztő: SEYFRIED FERENC az EME titkára.
---	--	--

Inseris la Onor. Tribunal Cluj, sub Nr. matr. 8. // Befegyezve a Cluj-i Törvényszéknél. 8. sz. példány L.

Regala Ferdinand L.
 az CLUJ.

in CLUJ.

M. 1040

EXEMPLAR LEGAL

Kedves Méhész Barátaim!

Irta: **Pohl Béla**, az EME elnöke.

Amikor az év vége felé közeledik, egyrészt örvendünk a karácsonyi ünnepeknek, gyermekkori emlékeinket éljük újra át, amidőn a karácsonyfa alatt ünnepelhetjük az örök szeretet ünnepét.

Amikor azonban az esztendő utolsó napja kopogtat reánk, megfontolásra készít életünk egy fontos időegységének változása, akaratlanul is eszünkbe jut, hogy az elmúlt évben hogyan sáfarkodtunk az Ur által rendelkezésünkre adott idővel. Ha pedig az új esztendő küszöbén a jövőt kutatjuk, aggódva gondolunk arra, hogy vajjon teljesíteni tudjuk-e mindazt, amit teljesíteni célul tűztünk ki magunk elé, illetőleg amit hozánk tartozóink, kinek-kinek kisebb vagy nagyobb családja elvár tőlünk.

Amikor ez értelemben visszagondolok nagy családjunkra, egyesületünknek a közelmúltban lepergett éveire gondolok, örömmel állapítom meg,

hatom meg, hogy célkitűzéseink, az azok érdekében kifejtett munkálkodásunk eredményei évről-évre fokozottabb mértékben kezdenek mutatkozni.

A mi éghajlati viszonyainknak a legjobban megfelelő kaptártípusok megállapítása és azoknak a gyakorlatban való eredményes kipróbálása, illetőleg igazolása által, rendet teremtettünk a gyakorlati méhészet azon terén, ahol eddig a tájékozatlanság következtében, annyi sok keserű csalódásnak voltunk szemtanúi.

Mindkét kaptártípus egyformán jól bevált, gyakorlati alkalmazásuk évről-évre mind jobban terjed, — tagjaink sorából csak dicsérő szavakat hallunk róluk, még eddig egyetlen panasz sem hangzott el ellenük.

Az elmúlt év egy nagyon kedves eseménye volt a szeptember hó első napjaiban lezajlott kiállításunk, amelynek során bemutattuk

úgy tagjaink, mint közeli és távoli barátaink és a velünk együtt érzőknek a gyakorlati méhészet minden eredményét. A kiállítással kapcsolatban tartott előadások révén tanítottuk az ország minden részéről összegyűlteket seregét, öröm volt a harisnyás székelyek, a csángók, a kalotaszegiek szinompás népviselete között az urak köntösét is látni, akik az intelligencia soraiból kikerülő jóakaratu barátainkkal együtt, élvezték a tanulást, a tudás fájának gyümölcsét.

A kiállítás úgy a kiállítókat, mint egyesületünket illető erkölcsi siker mellett, anyagilag is jó eredménnyel végződött, volt olyan nap, amikor 3000 látogató fordult meg a kiállítás területén.

A kedvező anyagi eredmény egyik következménye, hogy közlőnyünk terjedelmesebb méretekben fog megjelenhetni, másrészt pedig az, hogy egyesületünk tagjainak száma tekintélyes számmal növekedett, úgy, hogy nemsokára 1000 értelmes méhészgazda élén vihetjük előre mindnyájunk boldogulására a méhészeti kultúra ügyét.

Két év múlva, 1940-ben, egyesületünk fennállásának 60 éves évfordulója alkalmával, újból kiállítást rendezünk, és azért már most felhívom a kiállítani szándékozók figyelmét, hogy készüljenek arra,

hogy minél impozánsabb módon és méretekben tudjuk majd bemutatni hat évtizedes munkánk eredményét.

A jövőt illető közelebbi programunk, a tagjaink által termelt méznek, egyesületünk útján oly módon való értékesítése, hogy a legtávolabbi faluban lévő tagtársunk is mindenkor a kellő árban tudja majd termelt mézét elhelyezni.

Az előmunkálatok már folyamatban vannak s remélem, hogy a legközelebbi pergetés után már, a márkázott méz a termelőtől közvetlen fog a fogyasztóhoz jutni. Mindenki tehát már most készüljön a legjobb minőségű és tiszta világos színű méz előállítására.

A legjobb méz is nehezen talál vevőre, ha az nem elég tiszta, s nem elég világos. E célból nem tudom eléggé ajánlani a méztérben hizlalt keretek alkalmazását, amelyeket az anya soha sem petézh, mivel a méz sötét színét a legtöbb esetben a fiasításos lépekből pergetett, a bábíngék által való megfestés okozza.

A hizlalt keretek, az új egyesületi kaptárokban, igen előnyös módon alkalmazhatók.

Az új évet illető minden jó kívánságaimat küldöm.

Szerezzen minden E. M. E. tag egy új tagot az Egyesületnek!

ÚJ KÖNTÖSBEN.

Irta: **TÖRÖK BÁLINT,**

az EME (b. alelnök-főtájkára.

A „*Méhészeti Közlöny*“ az 1939. esztendőben 54. évfolyamába lép. A „*Méhészeti Közlöny*“ több mint egy félszázada szöszólója Erdély méhészeti kulturájának. A zászlóhordó szerepet töltötte be e hosszú idő alatt a „*Méhészeti Közlöny*“, mint az E. M. E. hivatalos lapja, mert az egyesület a „*Méhészeti Közlöny*“ útján mutatta meg az irányt, amely felé vezette Erdélynek az E. M. E. zászlaja köré csoportosult méhészeit.

A letelt félszázad alatt sokszor küzdött nehézségekkel a „*Méhészeti Közlöny*“, de az erdélyi magyar méhészek összetartása mindig átsegítette a nehézségeken lapunkat. Az 1939. év január havában egy új határkőhöz értünk. Ez a határkő a „*Méhészeti Közlöny*“ újabb fejlődését jelzi, amennyiben, mint T. Tagtársaink tapasztalhatták, az 1938. évi méhészeti kiállítás és kongresszus óta a „*Méhészeti Közlöny*“ állandóan 16 oldal terjedelemben jelent meg. Az 1939. évi január hó 1.-től pedig nemcsak hogy 16 oldalon, hanem a régi alak megtartása mellett, szélesebb és magasabb betű felülettel, nagyobb terjedelemben fog megjelenni.

Ez a terület növekedés 6400—6600 betű töbletet jelent lappéldányonként. A „*Méhészeti Közlöny*“ terjedelmének ilyen nagyságú emelése mellett nem emeli a tagdíjakat.

A terület emelésével kapcsolatban egy újítást is bevezettünk. A széles hasábok olvasása alkalmával az új, kezdő sorokat köny-

nyen eltéveszti a szem. Ezért a „*Méhészeti Közlöny*“ lapjait közösen ketté osztva két hasábosan fogjuk szedetni közleményeinket. Így sokkal könnyebb és kellemesebb a szöveg olvasása.

Ezek az újítások természetesen anyagi áldozatokat követelnek az E. M. E.-től. Az E. M. E. reménybeli bevételekre nem építhet. Az újítások bevezetésére az 1938. évi kiállítás bevételei adták meg a lehetőséget. Ezt azonban csak egy esztendőre tudjuk biztosítani. Ha jövőre is meg akarjuk tartani a „*Méhészeti Közlöny*“ nagyobb terjedelmét, egyénileg kell áldozatot hozunk az E. M. E. érdekében. Nem anyagi áldozathozatalra gondolunk, hiszen mindnyájan igen szerény anyagi körülmények között élünk. Azt kérjük csupán T. Tagtársainktól, hogy kivétel nélkül minden T. Tagtársunk keresse fel összes ismerős méhész társait és akik még nem tagjai az E. M. E.-nek, azokkal irassa alá az alábbi tagsági nyilatkozatot.

A „*Méhészeti Közlöny*“ előállításánál az első 1000 példány kisérdése drága. A további 1000 példányoknál a szedési költség már elesik, csupán a papír és nyomási költség fizetendő és minden újabb tag lappéldánya

már csökkenteni a tagok összességére eső lappéldányok előállítási költségeit. Így könnyen érthető, hogy mit jelentene az E. M. E.-nek az, ha minden E. M. E. tag szerezne egy új tagot az egyesületnek. Erőink megkészszerződésnek és azokat fokozottabb mértékben állíthatnók az erdélyi méhészeti kultúra szolgálatába és bocsájthatnók tagjaink rendelkezésére.

Ezekről a gondolatokról eltelve indítjuk útnak a szokottnál

korábbi időben lapunkat már a karácsonyi ünnepek előtt, azért, hogy a karácsonyi és újévi találkozásokat alkalmat adjanak Tisztelt Tagtársainknak arra, hogy a taggyűjtés terén kedves kötelességüknek mielőbb eleget tehessenek.

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog újévet kívánunk a „Méhészeti Közlöny“ szeretett munkatársainak és kedves olvasóinknak.

Ki gyűjtötte a tagot?

név

lakhely

u. d.

megye

hogy az EME pénztárába (Cluj, Str. Regală 16 szám) minden év január havában tagdíj címén 100 lejűt befizetek.

Kelt 1939..... hó ... n.

Lakhely rom.

magy.

U. d. rom.

magy.

Vasuti állomás:

Megye:

Név (olvasható aláírást kérünk)

foglalkozás:

TAGSÁGI NYILATKOZAT

„Minden EME tag szerezzen egy új tagot“ mozgalommal kapcsolatban, alulírott jelen nyilatkozat aláírásával belépek az Erdélyrészi Méhész Egyesület rendes tagjai sorába. Tudomásul veszem, hogy élvezem mindazon előnyöket, melyeket a szervezett méhészek ereje nyújt és egyben kötelezően kijelentem,

Karácsonyfadisz.

Hozzávaló: 30 deka rozsliszt, 15 deka méz, 2 tojás, szegfűszeg, fahéj, egy marék örölt mandula, vagy dió, 1 késhegynyi szóda-bikarbóna és 8—10 drb. kandirozott narancshéj apróra vágva.

Készítési mód: Mindezeket jól összegyurjuk és késfoknyira kinyújtjuk. Kivágjuk tetszésszerű alakokra, a leghelyesebb kisebb fánkszagatóval (borospohárral); a közepét pedig, ha nincs kicsi pléh-

vágónk, kis likőrös pohárral, vagy gyűrűvel, hogy a kör közepébe zsineget fűzve, fára akaszthassuk. Lehet különböző öntettel bevonni, csokoládéval, vagy pedig a következővel: 6—8 kockacukrot forrásig főzünk, most 12 deka cukorport keverünk hozzá, utána 1—2 kanál fővő vizet, kevés citromlevet. Ezzel kenjük meg a már kiszült és kihűlt alakokat. A bevontot sárgára lehet festeni sáfránnyal, pirosra a gyógyszertárban kapható álkörmössel.

A német méhtenyésztés rendszere és eredménye.

Irta és az EME VII. méhészeti kongresszuson előadta: **Stitz János**, az EME alelnöke

Lelkiismeretes méhészek, akik az egyes családok teljesítményét és különböző tulajdonságait hosszabb időn át rendszeresen feljegyezték, már régebben tapasztalták, hogy dacára a hasonló népességnek és azonos hordási viszonyoknak, egyes családok évről-évre mindig elsőek voltak a mézhozamban, mások a rajzásban és mások viszont más tekintetben különböztek a többiekől. Természetes, hogy egyes éles megfigyelőképességgel megáldott méhészek, akik túlmentek az akkori általános méhészeti felfogáson, arra a következtetésre jutottak, hogy ahogyan a szarvasmarha, juh és egyéb háziállatoknál sikerült az egyes jó és különösen kívánatos tulajdonságu állategvedek kiválasztásával nemes fajtáju állatokat kitenyészteni, pl. a szimentháli-telehént, a merinó-juhot stb.: éppen úgy biztos, hogy lehet a méheket is gondos megfigyelés és a kívánatos jó tulajdonságok kiválasztása által *nemesíteni*.

A méhnemesítéssel szakszerűen és a legkomolyabb tudományos módszerek igénybevételével legelőször a svájci és a német méhészek foglalkoztak. Feladatomban híven csak a német méhnemesítéssel foglalkozom. Mi volt a cél? Mily tulajdonságokat óhajtottak a méh nemesítése által elérni? Mely családból tenyésztettek tovább kiválasztás útján?

1. A legszorgalmasabból, amelyik reggel a legelső, este az utolsó a hordásban.

2. Amelyik rossz mézelési évben is gondoskodik a téli eleségről.

3. Hosszú életkoru.

4. Betegségnek ellentálló.

5. Jól telet ki, vérhasnak minden nyoma nélkül.

6. Szép nagy fiasítással bír és a kellő időben.

7. Nem rajzik sokat, ha idejében adják fel a mézúrt, úgy egyáltalában nem.

8. Szelid természetű, nem szúr.

9. Nem ragasztja le tulságosan a lépeket és a fedelet.

10. Amennyire lehet, ezeket a tulajdonságokat egy egységes színű méhben kitenyészteni.

A német méhészek közül *Sklenár Guidó*-nak sikerült ezen fenti tulajdonságokat a „47-es törzs” nevű nemes családban kitenyészteni. Ezt a méhcsaládot apósától örökölte, aki szintén apjától örökölte. Mindezek kiváló méhészek és tenyésztők voltak, akik tervszerűen nemesítették kiválasztás útján a méhállományukat.

Sokan mondják, hogy a méhet nem lehet nemesíteni, mert nem vagyunk egészen biztosak, hogy milyen here termékenyíti meg az anyát? A németek a herék te-

nyésztésére éppen olyan nagy gondot fordítanak, mint az anyáéra. A tenyésztés céljából a legjobb, legerősebb családot nevezik ki heréscsaládnak. Ez már kora tavasztól kezdve nagyon gondos ápolásban részesül. Németországban, hogy biztosak legyenek, hogy a nemes „47“-es fiatal anyákat ugyancsak „47“-es törzsből való heréscsalád heréi termékenyítik meg, fedezettállomások alatt létesítettek. Ezek állami felügyelet alatt állanak és a telep körül 5 km.-es körzetben nem szabad más méhcsaládoknak lenniök. Leginkább erdőkkel borított hegyek között egy védett völgyben állítják fel.

A német méhtenyésztők a nemesítésnek három fokát ismerik:

1. *Használatra való tenyésztés* („Gebrauchsucht“) elnevezést használnak oly tenyésztésnél, ahol az anyák megtermékenyítése a méhész méhesében történik és ahol a herék kiválasztására nem fektetnek olyan nagy súlyt. A tenyésztésből eredő anyákat csakis „*Utántenyésztés*“ („Nachzucht“) néven szabad árusítani.

2. *Tiszta tenyésztés* („Reinzucht“)-nél a nevelt anyákat egy államilag elismert fedezettő állomáson kell párosítani és külsőleg is meg kell feleljenek az általános követelményeknek, (pl. a „47-es törzs“-nél az egyenletes szürke szín, a „Nigra“-törzsnél a fekete szín). A méhésznek összes családjairól a teljesítmény és a tenyésztésben elért eredményről, úgyszintén a fedezettő állomásnak is egész működéséről a törvény által előírt módon, pontos feljegyzéseket kell vezetni. Három évre visszamenőleg minden feljegyzést meg kell őrizni és az állam Méhészeti Szakosztályának felügyelete alatt áll. Ha az említett feltételeknek megfelel a tenyésztet, felveszik az *Állami Méhész Szakcsoportha*. Ezen méhészek már használhat-

ják a családok, anyák és petés lépszalagok árusításánál a „*tiszta tenyésztés*“ elnevezést.

3. A *nemesített tenyésztés* („Hochzucht“) ugyanazon feltételekhez van kötve, mint a tiszta tenyésztés; azzal a különbséggel, hogy itten minden méhész 3 anyát kell küldjön egy állami ellenőrző állomásnak, ahol vagy a „Nigra“, vagy a „47-es törzs“ már ellenőrizett anyáival teljesítményi versenybe iktatják. Ha az anya, illetőleg e család méhei ugyanazt az eredményt érik el, vagyis mind a 10 pontban egyenértékűek, akkor felveszik a méhészt az *Állam Nemesített* („Hochzucht“) *Méh* tenyésztőinek törzskönyvébe és a tenyészanyag árusításánál használhatja a „*nemesített méh*“ jelzöt. Másoknak az elnevezés használatát szigorú büntetés terhe alatt megtiltják.

Hogy a „47-es törzs“ anyái milyen kiváló tulajdonságaik, bizonyításul engedjék meg, hogy egy német méhészlaphból idézzek néhány sort. Egy „47-es“ anya a Marburg-i egyetemen felállított állami ellenőrzési állomáson egy „teljesítmény-verseny“ alkalmával a következő eredményt érte el. A „*Neuen-Bienenzeitung*“-ban Dr. K. *Freudenstein* írja: „*Hessen és Nassau anyatenyésztő méhészeit teljesítményi versenyre hívta meg a Marburg-i egyetem kísérleti telepe. A teljesítményi versenyt minden tekintetben a legszigorubb, tudományos felügyelet alatt hajtották végre. A verseny eredményéből a leggyorsabb méhészt is világosan látja, hogy úgy a mézhozam, mint egyéb tulajdonságokban is óriási különbség van méh és méh között. A versenyben, sajnos, csak 13 anya vett részt és a „47-es törzs“ győzött az első és a harmadik helyen. A győztes anyákat H. H u p f e l d méhtenyésztő küldte be Altenritte-ből. A teljesít-*

ménji verseny 1931 szept. 1-től 1933 aug. 31-ig tartott."

Hogy ez a két évig tartó szigorú teljesítményi verseny eredménye mit jelent, azt hiszem nem kell bővebben fejtegetnem. A német méhnevelés oly szép eredménye azonban szolgáljon nekünk buzdításul, hogy mindazon kedves mé-

hészársak, akiknek több évi tapasztalata, kedve és hozzávaló ideje van, foglalkozzon teljes buzgalommal a méhneveléssel és az ezzel szorosan összefüggő okszerű anyaneveléssel. Ezzel hozzájárul nemcsak magának, hanem egész Erdély méhészeinek a jobb sorjra való fordulásához.

A méh vadászat.¹

Irta: Dr. Ványolós Miklós.

A *méh vadászat* ősi hagyományon alapuló foglalkozása a székelyeknek, s még ma is nagyon sokan vannak, akik e foglalkozást üzik.² Némelyek egész téli mézszükségletüket vadászat útján szerzik be. Egyeseknél valóságos szenvedélyként jelentkezik a méh vadászat s hetekig csatangolnak az erdőkben a méhek után.

A *méh vadászat* kiránduló székely nem tesz nagy előkészületeket. Vállára veti szerény élelmével megrakott tarisznyáját, mellé akasztja fejszóját, fölszedi méh vadász *készességét* s elindul az erdőbe. Vadász *készessége* egy mézzel felt kis *csipor* (agyag bögre), egy *ágas* (1—1 és fél m. magas 4—5 águ fa) és egy *fakupa* (egy 20—25 cm. hosszú pohár alaku fagedény, melynek oldalán késsel vágott fél négyszög cm. mélyedés, közepén egy piciny nyílás van).

Ezekkel az eszközökkel felszerelve felkeresi az erdő tisztását, ahol a méhek a vadvirágokról gyűjtenek. Ott az ágast a földbe szurja s valamely ágára felakasztja a mézes csiprot. A fakupával kezében megles valamely a virágon foglalatostkodó méhet, azt

a fakupával leborítja s tenyerével a kupa száját befödi, hogy a méh el ne menekülhessen. A szabadságtól megfosztott méh igyekszik börtönéből a szabadba jutni, de nem talál más utat, mint azt a pici nyílást, melyen át a külső világosság a fakupa-be jut, de azon a méh nem fér ki. A vadász egy kevés mézet tesz a nyílást környező mélyedésbe, melyet az ott settenkedő méh — fogságáról megfélemlítve — élvezettel kezd felszűrölni. A vadász most a fakupa szájáról tenyerét óvatosan elveszi és éppen ily óvatossággal akasztja fel az ágásra, hogy a méz élvezetbe mélyedt méhet meg ne riassa. A méh amint a mézet a kupáról mind felszívta, vigan a szabadba jut, a fakupát körül-röpködi s egyenesen haza indul. A vadász megfigyeli a méh repülésének irányát, valamint azt is, hogy a fogoly méh ugyanazon irányból jön-e vissza többedmagával?

Eközben a fakupát a mézes csiporral cseréli fel. A magukat teleszívott méhek hazaröpkölési irányát ismét megjegyzi, fölszedi vadász *készességét* s azzal a méhek röpkölési irányát követve, a legköze-

¹ Részlet a szerző „Erdély Méhészetének Története” című könyvéből. Megrendelhető az E. M. E. címén. Ára 1 lej.

² A székely erősen ragaszkodik ma is ősi szokásaihoz, melyeket ritkán áldoz fel valamely újításért.

lebbi tisztásra megy s ott megismétli az eljárást. Ezt mindaddig ismétli, amíg a méhek oly sűrűn jelentkeznek a mézes csiporra, hogy visszaröpülésük irányát könnyen követheti. A méhek sűrű közlekedése végre elárulja a törzs helyét.

A fölfedezett odvas fát baltája és késével a lehető óvatossággal fölnyitja, a mézes lépekből jókora darabokat levág s azután a lefejtett farészt ismét helyére illesztve faguzzsal oda kötözi, amit a szokatlan dézsmálástól megriadt méhek — lassu lecsillapodásuk után — télire viasz- és propolissszal jól beragasztanak.³

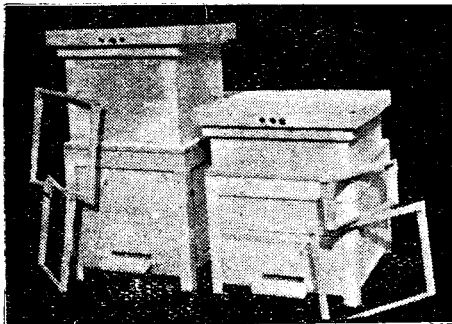
³ A méhavadászat körül való eljárást Lakatos Ferenc, Kolozsvár városi főszámvévő úr szíves bemondása után írtam le, aki több méhavadászt ismer.

Meghívó.

Az E. M. E. igazgatóválasztmánya 1939. évi február hó 1-én, szerdán d. u. 5 órakor az E. M. E. új hivatalos helyiségében, Cluj-Kolozsvárt, Regală (volt Majális-utca) 16. szám alatt rendes ülést tart, amelyre az ig. vál. tisztelt tagjait ezúton hívja meg.

Az E. M. E. Elnöksége,

Raktáron tartom az **Egyleti nagy és Egyleti kis kaptárokat.**

Egyleti kis

Egyleti nagy

Megrendelésre vasuton is szállítom. Készíték rendelés után bármilyen más kaptárokat is. — Ugy a kis Egyleti, mint a nagy ára **(600)** lei teljesen felszerelve. — Gépen csapzott vályus keret drb-kénti nagyság szerint 3–4 lei.

Keretléc 100 lolyó m :

10 mm. vastag 150 lei.

8 mm. vastag 130 lei.

6 mm. vastag 110 lei.

Kérdésre válaszbélyeg ellenében felelek. Nagyobb megrendelés esetén külön árajánlattal szolgálók.

Megrendelések :

VÁRADI BÉLA kaptárkészítő üzeme Cluj, Str. Regimentul 83. Inf. Nr. 4. címre küldendők. — Fiókraktár: Vásárhelyi Albert méhész. Aiud, Strada Mărășești 2-

Méhtetű.

(*Bräula coeca* Vitsch.)

Irta: **Stief Ottó**, az EME alelnöke.

A méhtetű a méheknek személyes ellenségei között tartozó élősd. Leggyakrabban található a nem gondozott, elnéptelenedett, avagy öreganyás és angyatlan családokban.

A méhészek eddigi tapasztalatai szerint azonban a hosszantartó esős-nedves és ugyancsak száraz időjárás is elősegítheti ezen élősd elszaporodását, sőt egyes esetekben járványszerű fellépését.

A jelen rendszertelen időjárásu esztendő erősen kedvezett a tetűnek, úgyannyira, hogy még az erős népes családok sem voltak mentesek. Természetesen a káros következmény sem maradhatott el. Sok esetben az egyszerre 10—15 méhtetűt testén hordozó, meggyötört anya olyan ideges állapotba került, hogy az őszi fiasítás petéinek lerakását kénytelen volt teljesen beszüntetni.

Ilyen körülmények között a családok nagyrésze a nyári munkától elesigázott idős méhekkel ment telelőbe, ott, ahol a méhek gondozója a bajt idejében észre nem vette s így azon segíteni sem tudott.

A méhtetűeknek az ezévi rendkívüli elszaporodása egész Erdélyben mutatkozott, amit bizonyít az a körülmény is, hogy több vidéki méhésztársunk fordult hozzánk tanácsért.

A méhtetű bábok útján szaporodik, melyeket szabadon hullat a talajra, ahol 12—14 nap múlva mint kifejlett rovarok jönnek elő, várva az alkalmat, míg a hozzájuk közeledő méhek valamelyikére felkaphatnak.

Legritkábban látunk tetveket a heréken, gyakrabban a munkásokon, legörömelebb lepik meg a

királynöket, úgy, hogy különösen ősz fele a szó szoros értelmében páncélozva lehetnek tetvekkel.

A méhtetű tápláléka a méz, amit bizonyít az a körülmény, hogy beleiben ugyanazt a mézet találhatjuk, mellev a méhek táplálkoznak s ezért nevezik őt a méhek *asztaltársának* vagy *tányérnyalójának*. Ezzel az egyoldalú táplálékkal azonban a méhtetű szervezete nem elégszik meg, amennyiben fehérje anyagokra is van szüksége az élete fenntartásához. Ezt a szükségletét a méhtetű a méhek testéből szívja magába az erre a célra alkalmas alsó ajkájának hegyes szipókájával, s ezzel gyengíti, sőt teljesen munkaképtelenné teheti a méheket és főként az anyát.

A méhtetű elleni védekezésünket a következőkben látom: elsősorban is ne tőrjünk meg méhésztünkben gyenge, néptelen, 3 évesnél idősebb anyát, avagy angyatlan családokat. Takarítsuk 8 naponként a fenékdeszkát gondosan, az ott összegyülemelő hulladékoktól, kora tavasztól kezdve mindaddig, míg a családok annyira népesek lesznek, hogy azt maguk is ráérnek elvégezni. E munkálatot az ősz beállától egész a végleges betelelésig megismételjük.

Ha a méhtetű, dacára a gondos

kezelésnek, mégis mutatkozna a családokban, akkor ne kísérletezzünk a fenékdeszkának karbolsavval való lemosásával, vagy kámfór elhintésével, ellenben a legcélravezetőbb a dohányfüst alkalmazása.

A füstöléshez használjunk erős dohányt pipába, vagy megfelelő füstölőbe alkalmazva.

A tetves család füstölését végezzük lehetőleg a méhek kijárásiának megszűnése után, az esti órákban. Fújjunk be a kijárónyíláson keresztül alapos mennyiségű füstöt, utána pedig zárjuk azt 5 percig teljesen be. A dohányfüsttől elkábult méhtetvek lepotyognak a fenékdeszkára, ahonnan azután kaparóvas és tollszár segítségével alaposan összetakarítjuk, elégetjük.

Másnap vizsgáljuk meg a megfüstölt családot, s ha azt látnók, hogy még mindig vannak tetvek, akkor ismételjük meg a füstölést.

Ha csak az anyán vannak tetvek, akkor a leghelyesebb ötlet óvatosan kifogni és üres gyufásdobozba zárni s a dobozon hagyott $\frac{1}{2}$ cm. szélességű nyíláson keresztül alapos dohányfüsttel ellátni. Két perc eltelte után győződjünk meg óvatosan, hogy milyen volt az eredmény, s ha még mindig vannak rajta tetvek, akkor ismételjük meg a füstölést.

A tetvektől megszabadított anya fűstszerű lesz, elveszti sajátos illatát s családjának ellenszenves lesz, ezért mielőtt visszaadnók, feltétlenül szükséges, hogy a családot is befüstöljük.

Meghívó.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület 1939. évi február hó 2-án, csütörtökön, Gyertyaszentelő B. A. napján, d. u. 4 órakor az EME új hivatalos helyiségében, Kolozsvárt, Regalá (volt Majális-u.) 16. sz. alatt rendes évi közgyűlést tart, amelyre az egyesület Tisztelt Tagjait ezuton meghívja

Kolozsvárt, 1938. december 10.

az EME Elnöksége.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jelentés az EME 1938. évi működéséről.
3. Jelentés az 1938. évi zárószámadásokról és ezzel kapcsolatban az 1939. évi költségvetés előterjesztése.
4. Esetleges indítványok.

*

A közgyűlést követőleg méhészeti szakelőadásokat tartanak:

1. Stitz János, az EME al-elnöke: hogyan biztosítjuk a méhnemesítésben, hogy a nemes

anyákat csak egy bizonyos család heréi termékenyítsék meg? címen.

2. Dr. Örösi Pál Zoltán, egyetemi magántanár: a méhbetegségekről.

Felkérjük T. Tagtársainkat, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. Külön is felhívjuk T. Tagtársaink figyelmét a közgyűlést követő szakelőadásokra, amelyek főleg a haladó méhészek számára tartatnak és vitával lesznek egybekötve. Ugy a közgyűlésre, mint az előadásokra családtagokat és vendégeket szívesen lát az egyesület. A belépés díjtalan.

Este az előadások után az „Amerika“ vendéglőben P. Unirii (volt Mátyás király-tér) 23. sz. a. szerény méhész társasvácsora lesz, amelyre jelentkezéseket elfogad az egyesület titkári hivatala. Egy teríték ára borral és ásványvízzel együtt 50 lei. A társasvácsorára is úgy családtagokat, mint vendégeket szívesen lát az egyesület.

A kiállításról.

Irta: Kremnitzkyné Fröhlich Ilona.

Nagyon kedvesen lepett meg az a nagy érdeklődés, amit az őszi kiállításon tapasztaltam — többnyire a hölgy közönség részéről — a mézes tészták iránt.

Beszámoltak sütésük eredményéről, vagy kevésbé sikerült eseteikről, s így a kiállítás zajában változtatva folyt a dicsekvés, kérdezősködés és tanácskérés.

Reá mutattak: ezt a fiam szereti, azt az uram, másikat a vőm, leányom stb. Csak néha nem akar a kisült tészta napok múlva sem megpuhulni, — mondta az egyik hölgy, — pedig az uram csak úgy szereti. Mi az oka? — Azt bizony legtöbbször a méz okozza, én is jártam úgy, hogy csak keményebb lett a kisült tészta, hiába vártam a puhulását. Ha cukorral föletegettem, méhektől pörgetett méz kerül a forgalomba, az a méz inkább a cukor sajátságát tartja meg, dacára annak, hogy a kis méh átdolgozza a beadott cukrot is s ezért nem puhul, éppen mint a cukros tészták.

Másik kedves vevőm panaszolta, hogy nem mindig sikerül a sült mézes tésztája, olykor becsapja őt. Akkor is a méz az oka, nagyon gyakran kerül kereskedelmi forgalomba igen korán kipörgetett méz, mely még éretlen. De siet a méhész piacra vinni, sokszor a helyzet kényszeríti, vagy van eset reá, hogy a méhek, jó az idő, gyors és tömeges a hordás, hamar megtöltik a kereteket, kell a hely, kipörgetik. Akkor nem érett a méz, nem éri el a szükséges fajsúlyát, több a víz rész benne, s terül a tészta kiszüléskor, nem kapja meg szép alakját.

És ha a méz jó, s annak dacára nem emelkedik, vagyis nem nő föl a tészta sütéskor, hol a hiba, — kérdi egy új kis gazdasszony. Le-

het a szódobikárbona a hibás, vagyis ha otthon papírban több ideje áll, kémiai átváltozáson megyen át s nem emel úgy, mint szokott. Legjobb a szódát egy kis szélesebb száju üvegben jól ledugaszolva tartani, hogy légváltásnak, nedvességnek ne legyen kitéve.

Nagyon sajnálom, hogy a pompás „Bethlen“ tortát nem mutathattam be ez alkalommal is, de állott vaját küldött ki a kereskedő.

Bethlen torta: 33 dg. grizes liszt, 32 dg. méz pirosra pergelve, 3 tojás sárgája, 4 dg. hámozott örölt mandula, 7 dg. vaj, $\frac{1}{2}$ citromhéj és tejben kis késhegynyi szóda. A mézben a szódát, citrom héját elkeverni, ha egy kicsit hült, beletesszük a vaját, tojás sárgáját, mandulát, s még annyi lisztet, hogy nyújtható legyen, jól eldolgozzuk. Kicsit pihentetjük, 12 darabra osztjuk, vékonyra, s egyforma nagyságúakra kinyújtjuk, vajjal megkent papíron megsütjük. 3—4 napig puhulni hagyjuk.

Tölteléke: 40 dg. vaját 30 dg. jó sűrű mézzel habosra keverünk, valami kevés rózsa izet vagy más gyümölcsíz keverünk bele, 3—3 lapot e töltelékkel megkenve összerakjuk s a negyedik lapot kenetlen reátesszük s ezt csokoládé mázzal bevonjuk.

A méhlegelő kérdései gyakorlatban.

Irta: **Biró Pál.**

Kivonat a méhészeti kongresszuson elhangzott előadásból.

A modern mezőgazdálkodás a több termelést tűzte ki célul, de az a méhész, aki ilyen vidéken él, sohasem találja meg számadását. A méhcsaládot a természet a vad pusztaság számára alkotta, a méh ott érzi jól magát, ott tudja a méhcsalád csodálatos képességeit, energiáját kifejezni. Mi tehát a teendője a mai méhésznek? *Megismerkedni mindazon fákkal, bokrokkal, növényekkel, melyek méhlegelőt nyújtanak. Megismerkedni mindazon termelhető ipari növények hasznos oldalával is, amelyeket a vetés forgóba beillesztve méhlegelőnek is felhasználhat.*

A méhészkedők táborát három csoportba osztom: 1. szántófölddel rendelkező méhészek, 2. szántófölddel nem rendelkezők, de hivatásos méhészek és 3. egyéb foglalkozású kezdő méhészek.

Mind a három csoportnak megadom az irányt méhlegelők létesítéséhez, javítgatásához, ahol arra szükség van.

Szántófölddel rendelkezők: Felsorolok módokat, melyekkel a gazda a vetés forgója megváltoztatása nélkül kiadós méhlegelőt létesíthet évről-évre egész nyáron át méhei részére. A lakhelyéhez közel vetendő őszi vetéseit, pl. rozso, búzát, szőszös bükkönyt, holdanként 65—70 kg. búza vagy rozs és 35—40 bükkönymag keveréssel. Mind a két növény szépen fejlődik együtt és kitűnő méhlegelőt ad.

Viktória vagy szeges borsót termelő gazdáknak ezen vetéseik közé egyidejűleg karónövénynek vessenek fehér mustárt. Borsóból kell 60 kg., fehér mustárból 4 kg. vetőmag. A magvak összekever-

dők vetés előtt. Vagy pedig külön-külön keresztbe vetendők el egymásra. Mind a két növény egyszerre érik, egyszerre csépelhető és könnyen szétválasztható egymástól. Fontos, hogy a talaj vadrepcétől mentes legyen, hogy a mustár mag gyommagmentes legyen. A mustár kitűnő tavaszi méhlegelő. Rozs vagy őszi árpa közé tavaszszal, márciusban szórjuk ki és beboronáljuk az egyéves Hubánheremagot (holdanként 10—12 kg.). Aug.—szept. hóban virágzik. Beérik október hóban. Őszi repce, őszi árpa learatása után rögtön tarlószántás és mint másodnövény elvethető a pohánkamag, holdanként 60 kg. Jó őszi méhlegelőt és holdanként 4—6 mázsa magtermést ad. Az augusztusban cívett biborhere áprilisban virágzik, virágzás után lekasálható. A helyét felszántva beveteljük napraforgómaggal (6—8 kg.-ot holdanként). A biborhere szénát ad, a napraforgó jó magtermést és a kettő együttvéve jó korai és kései méhlegelőt. A biborhere helyére vethető pohánka is, esetleg facélia is, utóbbiból 35 centi sortávra 3½ kg. mag holdanként. E két növény pótolja a tarlóvirágot.

Forgón kívüli növénynek, melyek elsorangan mézelnek, ajánlom a lucernát, fehér vagy kuszó herét, szarvas kerepet és a baltacím fajokat. Utóbbiak közül áldásos méhlegelőt ad a két- és a háromvirágzású baltacím, a kétvirágzású az *Onobrichis sativa bifera*, a háromvirágzású az *Onobrichis sativa maxima*. E két faj, ha kétszer vagy háromszor lekasáljuk, ugyanannyiszor virágot is hoz. Az itt felsorolt pillangós virágok magtermése is értékes ter-

ménye a gazdának. A növény bő-
séges legelőt nyújt a méheknek.
Televényesítendő gyengébb talajok
bevetéséhez jól bevált a kétéves
fehér somkóró, mely jó nitrogén-
gyűjtő volta mellett jó mézelő is.
Végül művelésre alkalmatlan terü-
leteinket telepítsük be csicsóká-
val, téli, őszi és kora tavaszi idő-
szakban jó sertéslegelőt, szeptem-
berben pedig jó méhlegelőt nyújt.

Ha a tengeri utolsó kapálását
befejezték, a sorok közé tanácsos
gyéren, 1 mtr. távolságra el-
fészkelni facélia magot, ez igen
jól beválk a négyzetes tengeri

művelési módnál. Nem kell félni
tőle, mert nem veszedelmesebb az
őszi vadmuhárnál, de annál sok-
kal hasznosabb. A mézes bödönök
telnek a nektárjából.

Termelhető gyógynövényeink
között sok a jó mézelő, de a leg-
többet éppen virágzásuk idején
kell lekaszálni. Az elhelyezésük
is nehézkes. Így csak azokból em-
lítek fel egy pár fajt, amelyeknek
a magját felhasználják a gyógyá-
szatban és mindenkor keresett ér-
tekes cikk.

(Folytatjuk.)

Hogyan takarékoskodunk a műléppel?

Irta: **Schütz János**, méhészt.

Sokat olvashatunk szaklap- és
könyvekben arról, hogy nagy ke-
retet drótozni és műléppel kel el-
látni. Elismerem, hogy ez a helyes
eljárás, azonban nem hagyhatom
megemlítés nélkül, hogy ezt leírni
üres pénztárcával is lehet; ellen-
ben a keresztülvitele már zseb-
vágó dolog: sőt megeshetik, hogy
nem is annyira az anyagiakon mu-
lik, hanem hamarjában nincs hol
beszerezni a kívánt méretű mű-
lépet. Az alábbiakban rámutatok
egy-két takarékosági módszerre.

Az 1938-iki csapadék-dús nyár
(legalább felénk az volt), igen haj-
lamossá tette méheinket a raj-
zásra s így jóval több rajom lett,
mint amennyire számítottam. Min-
den rajomat szétszórtan elhelye-
zett *egyleti nagy* kaptárba lakól-
tam. A kashól való rajaim rend-
szerint csak a felét, 5—6 műlép-
kezdéses keretet foglaltak el, de
miután leépítették, egész műlépes
kerettel bővítettem a fészkeket,
hogy minél kevesebb heresejtet
építsenek. Elengedhetetlen sza-
bálynak tartom, hogy a rajt vá-
lasztó deszkával oly szűk térre

kell szorítani, hogy az elfoglalt te-
rület menyezete szélfény-hosszá-
ban lepve legyen a méhektől. Az
így elfoglalt kereteken nem fordul
elő, hogy eltérve a műlépkezdés-
től, zúgépítvényt építsen a család,
mert egyszerre veszi munkába az
egész rendelkezésére bocsátott te-
rületet. Rendesen heresejt nélkül
építik le és utána még egy kezdé-
ses keretet kapnak. Az utóbbi ke-
reten azonban már heresejtet is
építenek, ami nem nagy baj, mi-
vel arra is szükségük van. A to-
vábbi bővítést azonban már egész
műléppel eszközlöm, úgy, hogy az
említett heresejtés keret mindig a
legszélső maradjon. Ez a rendes
körülmények között alkalmazott
eljárásom.

Az idei bő rajzás következtében,
amikor már elfogyott az üres kap-
tárom, kényszerült voltam eltérni
ezen megszokott eljárásomtól és
lakásrekvirálással oldottam meg a
kérdést. Minden kaptárba a vá-
lasztó deszkával elkülönített re-
keszt is felszereltem kezdéses ke-
retekkel. A röpnyílással ellenkező
oldalon, vagyis a tisztító nyílás

megfelelő részén második röpnyilást hagytam és az utórajokat ide ütöttem be. Az erősebb családnak természetesen nagyobb rekeszt, illetve több keretet hagytam.

A fenti eljárásomból a következő előnyök származtak:

a) Nem használtam drága műlépet és a kaptárt mégis kiépítétek heresejt és zügépítmény nélkül.

b) Kiépítés utáni egyesítéskor elegendő termékeny tartalék anyát nyertem, melyeket szükség szerint fölhasználtam.

c) Fölzabadultam az utórajokkal való pepceseléstől.

Amikor minden kaptárom tele volt, fejkavarva állapítottam meg, hogy még egy néhány utórajom esedékes. Nem volt időm új kaptárokat készíteni; kast sem tudtam hirtelen beszerezni. Mit csináljak? Egy közeli ismerősömnök volt egy új, még használatlan 42-es N. B. fekvő vándorkaptára, amit mindig mellőzött, mert túl nagyknak tartotta. Elkértem és a 24 darab keret közé 5 darab vékony választó deszkát téve, 6 egyenlő rekeszre osztottam. Minden rekeszbe 4 darab keret volt. A rekeszeket elláttam röpnyilással és különböző színű röpdeszkával. Mivel nem akartam a kaptárt kilyukasztani, a szellőztetőket léptettem elő röpnyilássá, sőt az egyik rekesznek az ideiglenesen alkalmazott fedődeszkájába vágtam röpnyilást, úgy, hogy három az egyik, három a másik oldalra nyílt. A kereteket csak műlépkezdéssel láttam el. A kaptárt vízmértékbe állítva, minden rekeszébe egy-egy másodrajot ütöttem; tehát az egész kaptárba összesen 6 raj volt külön-külön belakólva. Bár a röpnyilások a megengedettnél közelebb voltak egymáshoz, a 6 család közül csak egy anyátlanadott meg, melyet természetesen azonnal egyesítettem a szomszéd csa-

laddal. Őszire a 24 nagy keretes kaptárt műlép, heresejt és zügépítmény nélkül gyönyörűen kiépítették, mivel az ilyen keskeny rekeszben nem térhettek el a négy keretről az építéssel.

Ime egy kis találékonysággal 1 kaptárba 5 anyát lehet kitelelni. Tavasszal hármat, mivel feleslegek, eltávolítok és fölhasználom, ahol nagyobb szükség lesz. A másik kettővel pedig 1 választó deszkát és 2 rendes röpnyilást meghagyva, két erős családot alapítok, esetleg rakodó rendszerre. Szerény soraimhoz még azon megjegyzést bátorokodom fűzni, hogy azok a gyakorlatból lettek meritve és nem az úgynevezett zöldasztalnál készült tanácsadás, mert az ilyenhez én nem értek.

Kivánom, hogy minél több méhésztársam alkalmazza hasonló eredménnyel eljárásomat.

Ostyaszeletek mézrel.

Hozzávaló: 20 deka méz, 20 deka cukor, 25 deka gorombán vágott dióbél, 5 tojás fehérje, 1 szelet reszelt csokoládé, vanília, 1/2 citrom reszelt héja és leve, 4 lap ostya.

Készítési mód: A mézet óvatosan melegítjük, hogy el ne égjen. A kemény habba beleöntjük a porcukrot és ha jól elkevertük, beleöntjük a forró mézbe, keverjük, míg a lábostól elválik. Beletesszük a dióbelet, kettéosztjuk a keveréket, egyik felébe tesszük a csokoládét és vaniliát, a másik felébe a citrom héját és levét, majd külön külön 2—2 ostyalap közé tesszük és két lapító között lenyomtatjuk.

November.

Dés, Szamos vármegye. Megfigyelő: **Borbély Lajos.** Az egész hónapban csak három reggel volt némi kis fagy. A kertben a virágok még üdék és a méhek mindegyre hordják a virágport, pl. 16-án és 24-én. Az itatót pedig rendesen járják. A mérleges-kaptár sulya 52 kg.

Felvinc, Tordaaranyos vármegye. Megfigyelő: **Bognócky József.** A mérlegen lévő kaptár sulya 76,50 kg.

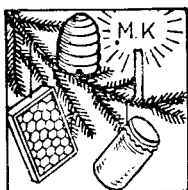
Lukafalva, Maros vármegye. Megfigyelő: **Péter Domokos.** A mérleges kaptár sulya 39,02 kg.

Pürkerec, Brassó megye. Megfigyelő: **Barkó András.** A M. K. novemberi számát elküldtük.

Értesítés. Ezuton értesítjük az igen tisztelt megfigyelő állomás vezető tagtársainkat, hogy a jelentőlapon sziveskedjenek kijavítani a Str. A. Muresan 10 című Str. Regală 16-ra. — Aki a következő év jelentőlapjait december végéig nem kapta meg, kérjük sziveskedjen értesíteni.

Megfigyelő állomások	A mérlegen álló kaptár	A kaptár súlyváltozása (10 naponként dekagramm)						Hőmérséklet C°						Csapadék mm				Napok száma			
		gyarapodás			apadás			legny-gyobb			legkisebb			Tulnyomán				szél-viharos	kirepülő	gyűfő	
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	derült	borult	derült	borult				
Dés	Egyleti nagy	—	—	—	össz. 30	16	16	16	2	2	—	2	14	16	3	3	8	—	—	—	
Felvinc	Álló 36×20 cm.	—	—	—	10	10	—	14	12	10	—	2	25	5	1	1	—	—	—	—	
Lukafalva	Orsz. 3 keretsoros	—	—	—	—	20	20	12	7	10	6	4	6	24	—	—	2	—	—	—	
Pürkerec	—	—	—	—	—	—	—	16	10	15	0	—	14	16	7	7	1	—	—	—	

A méhészek karácsonya.

Szeretettel és bizalommal köszönt szerkesztőségünk minden magyar méhészt. A karácsony szent ünnepe meleg családi érzéssel tölti meg szívünket. Összegyűlünk szereteteinkkel és a karácsonyfa fényében beteljesül az ige, leszáll közibénk Istennek Fia. Ajándékot hoz a szűkölködőknek, enyhítést a szenvedőknek, de számonkéri sáfárkodásunkat is. Az erdélyi magyar méhészek egy nagy családot alkotnak. Összetart mindnyájunkat — osztálykülönbség nélkül — a méhek iránti szeretet. A mi karácsonyfaunk gyertyáit az Erdélyrészi Méhész Egyesület gyújtja meg a Méhészeti Közlönyön keresztül. Nagynevű elődeink gondoskodtak egy jogilag is elismert összetartó szerverről, ami egyé köti széthulló családunkat és megsokszorozza erőnket. Érzitek Méhésztársaim azt a meleg szeretetet és rendíthetetlen bizalmat, ami mindnyájunkra e fényből kiárad?

Közlönyünk azonban nem jut el minden magyar méhészhez. Sokan hiányoznak még sorainkból. Bizonyára Te is ismersz jó néhányat. Méhésztárs! Látod azt az erőfeszítést, amit az ügy érdekében kifejtünk. Lapunkat kibővítettük, olvashatóbbá tettük, kiállítást rendezünk, vándorlást szervezünk és még sok mindent iparkodunk az öt éves tervünk keretén belül megvalósítani. Részünkről mindent megteszünk, most Rajtad a sor. Keresd fel ismerős méhésztársaidat, akik még nem tagjai egyesületünknek, magyarázd meg célkitűzéseinket

és kézenfogva hozd a magyar méhészek családjába.

Karácsonykor a család egybe gyűl. A mi ünnepünk akkor lesz teljes, ha minden magyar méhészi sorainkba tartozik, hazatér — belép az Erdélyrészi Méhész Egyesületbe tagnak. A ma született Jézus számon kéri sáfárkodásunkat. Minden tagunk kötelessége, hogy szerezzze meg ismerőseit tagnak.

A Karácsony szent családi ünnepe kötelez erre!

Seyfried Ferenc.

Értesítés. Az E. M. E. tagjainak szíves tudomására hozzuk, hogy a jövőben a tagdíjbefizetéseket nem nyugtázhadjuk a Méhészeti Közlönyben, mert ez a posta érdekeivel összeütközik. Hasonló okból szerkesztői üzeneteket sem közölhetünk lapunkban a jövőben. Kérjük ezért T. Tagtársainkat, hogy ezért ne reklamálják a befizetések nyilvános nyugtázását, ellenben szíveskedjenek tagdíjaikat január és február hó folyamán beküldeni és megkímélni az E. M. E.-t attól, hogy március 1-én a tagdíjak befizetésére költséges felszólítást küldjön és ezzel is elvonjuk rendeltetésüktől a tagdíjakat.

Szerezzen minden E. M. E. tag egy új tagot az Egyesületnek!

Apróhirdetések.

Modern méhészet kezelésére és fejlesztésére kiváló, lehetőleg nőtlen szakember kerestetik. Esetleg egyéb jártasságot is részletesen feltüntető ajánlatok Dr. Brück Ede gazdaságához Fratii Deutsch cég címén Lugoj-ra intézendők.

Eladó: Sötér: A méh és világa című munkájának I. és II. kötete. Cím: Páncél Pál, Cluj, Calea Regele Ferdinand 141. III. 22.